

۴. مکروه : کاری است که ترک کردن آن بهتر است و به جا آوردن آن عذاب آخرت ندارد؛ مانند نماز خواندن در مکانی که عکس باشد.
۵. میباح : کاری است که انجام دادن و ترک آن از نظر دین مساوی باشد و بستگی به میل و اراده‌ی انسان دارد؛ مانند خوردن و آشامیدن.

۶) از چه راهی می‌توان فتوای مجتهد را به دست آورد؟

پاسخ :

۱. شنیدن از خود مجتهد،
۲. شنیدن از دو نفر عادل،
۳. شنیدن از کسی که مورد اطمینان و راستگو است،
۴. ملاحظه‌ی رساله‌ی مورد اطمینان.

۷) آیا از مجتهدی که از دنیا رفته می‌توان تقلید کرد؟

پاسخ :

۱. تقلید ابتدایی، خیر (وقتی انسان می‌خواهد تازه تقلید را آغاز کند).
۲. اگر انسان در بعضی از مسائل به فتوای مجتهدی عمل کرده بنا بر فتوای کسانی که بقاء بر میت را جایز می‌دانند، بعد از فوت آن مجتهد می‌تواند در همه‌ی مسائل از او تقلید کند.

۸) اگر مکلف اعمالی را بدون تقلید انجام دهد، اعمال او صحیح است یا خیر؟

پاسخ : در صورتی اعمال صحیح است که :

۱. بفهمد به وظیفه‌ی واقعی خود رفتار کرده است.
۲. یا عمل او با فتوای مجتهدی که وظیفه‌اش تقلید از او بوده یا با فتوای مجتهدی که فعلاً باید از او تقلید کند، مطابق باشد.

احکام طهارت

۹) اقسام آب بر چند نوع است؟

پاسخ :

۱. آب مضاف،
۲. آب مطلق.

۱۰) آب مضاف را توضیح دهید.

پاسخ: آبی است که آن را از چیزی بگیرند، مثل آب هندوانه و گلاب، یا با چیزی مخلوط باشد، مثل آبی که با گل و مانند آن مخلوط شود به طوری که دیگر به آن آب نگویند.

۱۱) آب مطلق را توضیح دهید.

پاسخ: آبی است که نام آب بر آن صادق باشد و تمام مردم بگویند حقیقتاً آب است.

۱۲) آب مطلق بر چند قسم است؟

پاسخ: آب مطلق بر پنج قسم است:

۱. آب کر،

۲. آب قلیل،

۳. آب باران،

۴. آب جاری،

۵. آب چاه.

۱۳) آب کر چیست؟

پاسخ: مقدار آبی است که اگر در ظرفی که ارتفاع، درازا و پهنای آن هر یک سه و نیم باشد بریزند، آن ظرف را پر کند و از جهت وزن ۱۲۸ من تبریز، ۲۰ مثقال کمتر می باشد.

۱۴) کر بودن آب از چند راه ثابت می شود؟

پاسخ: از دو راه ثابت می شود:

۱. خود انسان یقین کند،

۲. دو مرد عادل خبر دهند.

۱۵) آب قلیل چیست؟

پاسخ: آبی است که از زمین نجوشد و از کر کمتر باشد؛ مثل آب آفتابه.

۱۶) آب جاری چیست؟

پاسخ: آبی است که از زمین می جوشد و جریان دارد؛ مثل آب چشمه و قنات.

احکام نجاسات

۱۷) نجاسات چند نوع است؟ نام ببرید.

پاسخ: یازده نوع:

۱. بول،
۲. غائط،
۳. منی،
۴. مردار،
۵. خون،
۶. سگ،
۷. خوک،
۸. کافر،
۹. شراب،
۱۰. فقاغ،
۱۱. عرق شتر نجاست خوار.

۱۸) نجاست هر چیز از چند راه ثابت می‌شود؟

پاسخ: از سه راه ثابت می‌شود:

۱. خود انسان یقین کند و اگر گمان داشته باشد، لازم نیست اجتناب نماید.
۲. کسی که چیزی در اختیار اوست، بگوید آن چیز نجس است.
۳. دو مرد عادل بگویند چیزی نجس است و نیز اگر یک نفر عادل هم بگوید، بنا بر احتیاط واجب، باید اجتناب کرد.

۱۹) اگر ماهی در آب بمیرد، حکمش چیست؟

پاسخ: پاک است؛ زیرا خون جهنده ندارد.

۲۰) فضله‌ی حیواناتی مثل پشه و مگس که گوشت ندارند، چه حکمی دارد؟

پاسخ: پاک است.

۲۱) حکم چیز نجسی که انسان به نجاستش شک دارد، چیست؟

پاسخ: چیز نجسی که انسان شک دارد پاک شده یا نه، نجس است.

۲۲) حکم چیز پاکی که انسان به پاک بودن آن شک دارد، چیست؟
پاسخ: چیز پاک را اگر انسان شک کند نجس شده یا نه، پاک است.

۲۳) چیز پاکی که به چیز نجس برسد، چه حکمی دارد؟
پاسخ: اگر هر دو تر باشند یا یکی از آنها تر باشد و تری یکی به دیگری برسد، نجس می‌شود. اگر تری کم باشد و به دیگری نرسد، چیزی که پاک بوده است نجس نمی‌شود.

احکام مطهرات

۲۴) پاک کننده‌ها چند قسم است؟

پاسخ: پاک کننده‌ها ده قسم است:

۱. آب،
۲. زمین،
۳. آفتاب،
۴. استحاله،
۵. انتقال،
۶. اسلام،
۷. تبعیت،
۸. برطرف شدن عین نجاست،
۹. استبراء حیوان نجاست خوار،
۱۰. غائب شدن مسلمان.

۲۵) آب با چند شرط چیز نجس را پاک می‌کند؟

پاسخ: با چهار شرط:

۱. مطلق باشد،
۲. پاک باشد،
۳. وقتی چیز نجس را می‌شویند آب، مضاف نشود و بو یا رنگ یا مزه‌ی آن به واسطه‌ی عین نجاست تغییر نکند،
۴. بعد از آب کشیدن چیز نجس عین نجاست در آن نباشد.

۲۶) زمین با چند شرط چیز نجس را پاک می‌کند؟

پاسخ: با سه شرط:

۱. زمین پاک باشد،
۲. زمین خشک باشد،
۳. اگر عین نجس (مثل خون و بول) یا متنجس (مثل گلی که نجس شده) در کف پا و ته کفش باشد به واسطه‌ی راه رفتن یا مالیدن پا به زمین برطرف شود.

۲۷) انسان برای پاک شدن کف پا و ته کفش نجس بهتر است چه مقدار راه برود؟

پاسخ: ۱۵ قدم یا بیشتر

۲۸) استحاله چیست؟

پاسخ: اگر جنس چیز نجس طوری عوض شود که به صورت چیز پاکی درآید، پاک می‌شود و می‌گویند استحاله شده است؛ مثل آنکه چوب نجس بسوزد و خاکستر گردد یا سگ در نم‌زار فرو رود و نمک شود؛ ولی اگر جنس آن عوض نشود، مثل آنکه گندم نجس را آرد کنند یا نان بپزند، پاک نمی‌شود.

۲۹) انتقال چیست؟

پاسخ: اگر خون بدن انسان یا خون حیوانی که خون جهنده دارد - یعنی حیوانی که وقتی رگ آن را می‌برند خون از آن جستن می‌کند- به بدن حیوانی که خون جهنده ندارد برود و خون آن حیوان حساب شود، پاک می‌گردد. پس خونی که زالو از انسان می‌مکد چون خون زالو به آن گفته نمی‌شود و می‌گویند خون انسان است، نجس می‌شود.

۳۰) استبراء حیوان نجاست خوار چیست؟

پاسخ: بول و غائط حیوانی که به خوردن نجاست انسان عادت کرده است، نجس است و اگر بخواهند پاک شود، باید آن را استبراء کنند؛ یعنی تا مدتی که بعد از آن مدت دیگر نجاست خوار به آن نگویند، نگذارند نجاست بخورد و غذای پاک به آن بدهند.

احکام وضو

۳۱) شرایط صحیح بودن وضو چند چیز است؟ نام ببرید.

پاسخ: ۱۳ چیز:

۱. آب وضو پاک باشد،
۲. آب وضو مطلق باشد،

۳. آب وضو مباح باشد،
۴. ظرف آب وضو مباح باشد (غصبی نباشد)،
۵. ظرف آب وضو طلا و نقره نباشد،
۶. اعضای وضو موقع شستن و مسح کردن پاک باشد،
۷. وقت برای وضو و نماز کافی باشد،
۸. به قصد قربت وضو بگیرد،
۹. به ترتیب وضو بگیرد،
۱۰. کارهای وضو را پشت سر هم انجام دهد،
۱۱. دیگری او را وضو ندهد،
۱۲. استعمال آب برای او ضرری نداشته باشد،
۱۳. در اعضای وضو، مانعی برای رسیدن آب نباشد.

۳۲) برای چه مواردی باید وضو گرفت ؟

پاسخ : شش مورد :

۱. نمازهای واجب غیر از نماز میت،
۲. برای سجده و تشهد فراموش شده اگر بعد از نماز، حدیثی از او سر زده؛ مثلاً بول کرده باشد،
۳. برای طواف واجب خانه‌ی کعبه،
۴. اگر نذر یا عهد یا قسم خورده باشد که وضو بگیرد،
۵. اگر نذر کرده باشد که جایی از بدن خود را به خط قرآن برساند،
۶. برای آب کشیدن قرآنی که نجس شده باشد.

۳۳) چه چیزهایی وضو را باطل می کند ؟

پاسخ : هفت مورد وضو را باطل می کند :

۱. بول،
۲. غائط،
۳. باد معده و روده که از مخرج غائط خارج شود،
۴. خوابی که به واسطه‌ی آن چشم نبیند و گوش نشنود، ولی اگر چشم نبیند و گوش بشنود، وضو باطل نمی‌شود،
۵. چیزهایی که عقل را از بین می‌برد؛ مانند دیوانگی، مستی و بیهوشی،
۶. استحاضه‌ی زنان،
۷. کاری که برای آن باید غسل کرد؛ مانند جنابت.

۳۴) کسی که شک دارد وضو گرفته است یا نه، حکمش چیست؟
پاسخ: باید وضو بگیرد.

۳۵) اگر انسان در حین نماز شک کند که وضو گرفته است یا نه، حکم آن چیست؟
پاسخ: نماز او باطل است و باید وضو بگیرد و نماز بخواند.

۳۶) اگر انسان بعد از نماز شک کند که وضو گرفته است یا نه، حکم آن چیست؟
پاسخ: نماز او صحیح است، ولی برای نمازهای بعدی باید وضو بگیرد.

۳۷) جبیره چیست؟
پاسخ: چیزی که با آن زخم و شکستگی را می‌بندند و همچنین دوابی که روی زخم و مانند آن می‌گذارند.

غسل

۳۸) غسل‌های واجب چند مورد است؟

پاسخ: هفت مورد:

۱. غسل جنابت،
۲. غسل حیض،
۳. غسل نفاس،
۴. غسل استحاضه،
۵. غسل مس میت،
۶. غسل میت،
۷. غسلی که به واسطه‌ی نذر و قسم و مانند این‌ها واجب می‌شود.

۳۹) غسل بر چند نوع است؟ نام ببرید و توضیح دهید.

پاسخ: غسل بر دو نوع است:

۱. غسل ترتیبی،
 ۲. غسل ارتماسی.
- در غسل ترتیبی باید به نیت غسل ترتیبی، اول سر و گردن، بعد طرف راست، بعد طرف چپ بدن را بشوید و اگر انسان عمداً یا از روی فراموشی یا به واسطه‌ی ندانستن این مسئله به این ترتیب عمل نکند؛ غسل او باطل است.